

Telegraful Român

Anul 163 • nr. 17-18

1 mai 2016

«Hristos, Paștile noastre cele de taină: izvor de putere și de curăție»

Pastorală la Învierea Domnului – 2016

† LAURENȚIU,
Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

«Mântuitorul meu, Jertfa cea vie și nejerfită, ca un Dumnezeu pe Tine Însuși de voie aducându-Te Tatălui, ai sculat pe Adam cu tot neamul, înviind din mormânt» (Stihira din Canonul Învierii)

Cu adevărat, sfântă și plină de bucurie este această noapte de mântuire, în care toți suntem purtători de lumină și alergăm la mormântul tainic al Mântuitorului Hristos, care este *Sfânta Biserică*, pentru a ne împărtăși de Lumina cea veșnică a Sfintei Învieri. Suntem copleșiți acum de o cerească stare de fericire, pe care o mărturisim prin salutul creștin: „*Hristos a înviat!*”, și cu care ne întâmpinăm unii pe alții, vestind marea bucurie care a cuprins lumea. Prin răspunsul: „*Adevărat a înviat!*”, emoția sfântă a acestei bucurii devine o adevărată *mărturisire de credință*. Mărturisim astfel, sincer, că prin credință trăim în adâncul sufletelor noastre această nouă și minunată realitate a vieții veșnice, pe care a adus-o în lume Învierea Mântuitorului Hristos.

Astăzi, „*prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți, veșnice*” [Canonul Învierii, *Cântarea a VII-a*, „Penticostar”, București, 2012, p. 20], și ne

luminăm inimile împărtășind bucuria cea mare, că omul n-a fost făcut să sfârșească în mormânt, că moartea nu mai are stăpânire, că viața noastră nu este o scurgere ireversibilă spre moarte, ci este o cale către Înviere, către Împărăția lui Dumnezeu. Astăzi, am cunoscut că omul a fost făcut să trăiască în veci, iar din stricăciunea morții, în care a căzut prin păcat, l-a ridicat Cel fără de păcat, Mântuitorul Hristos, prin Învierea Sa. Astăzi, lăsând în urmă toate grijile, preocupările zilnice, încercările și necazurile acestei vieți, simțim că viața cerească trăiește în noi, ne umplem sufletele de mângâiere și nădejde, înțelegând că, prin Jertfa Crucii și Învierea Domnului Hristos, am fost reprimiți ca fii în dragostea Tatălui Ceresc.

Bucuria Sfințelor Paști este pentru noi o *realitate* mereu nouă, unică și copleșitoare. Viața noastră se umple de lumină. Existența noastră pământească își găsește

(continuare în p. 2)

† IRINEU,
Arhiepiscop
al Alba Iuliei

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2016

Iubiți fii duhovnicești,

Hristos a înviat!

„*Jată, a venit la noi praznicul cel dorit și mântuitor, Ziua Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, temelul păcii, pricina împăcării, nimicirea morții, înfrângerea diavolului.*” Cu aceste cuvinte întâmpina Sfântul Ioan Gură de Aur această mare sărbătoare care revarsă bucurie și luminează cu speranță nezdruccinată sufletele noastre. De aceea, se cuvine să ne veselim astăzi și, dimpreună cu Sfântul Apostol Petru, să exclamăm: „*Binecuvântat să fie Dumnezeu Care, după marea Sa milă, prin Învierea din morți a lui Iisus Hristos, ne-a născut din nou, spre nădejde vie, spre moștenire nestricăcioasă, neîntinată și neveștejită*” (I Pt. 1, 3-4).

Învierea lui Hristos este cel mai mare eveniment al tuturor timpurilor, este un izvor de lumină pentru toți, drept pentru care cântăm: „*Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul, și pământul și cele dedesubt*”. Fără Înviere n-ar fi existat nici credința creștină, nici Evanghelia, nici sfinții, nici Biserica, nici civilizația creștină, care a creat valori nemuritoare pentru umanitate. Datorită credinței în Înviere, noi putem fi mereu plini de lumină și fermitate, „*totdeauna sporind în lucrul Domnului*” (I Cor. 15, 58).

Dreptmăritori creștini,

Înainte de slujba nocturnă a Învierii, biserica se scufundă treptat în întuneric, simbolizând întunericul mormântului, al disperării, nonsensului și răului. Acesta este parte a întunericului atât dinăuntrul nostru, cât și din jurul nostru. În timp ce noi toți suntem amenințați de acest întuneric, slăvita veste a Învierii ne arată că în întuneric există lumină. În Evanghelia de Paști, citim: „*Întru El (n.n., întru Hristos) era viață și viața era lumina oamenilor; și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o*” (In. 1, 4-5). Venind în lume, Hristos a înfruntat puterea păcatului și a morții, câștigând biruință. De aceea, Paștile înseamnă pentru noi „*Ziua luminii și a vieții, a nemuririi și a tot binele*”, precum afirmă Eusebiu de Cezareea.

Când bate miezul nopții, este aprinsă, în Sfântul Altar, lumânarea pascală care îl reprezintă pe Iisus Hristos, Lumina lumii. Ușile împărătești se deschid brusc, închipuind deschiderea mormântului lui Hristos. Preotul apare ținând lumina ce îl simbolizează pe Hristos Cel înviat, și zice: „*Veniți de luați lumină!*” Credincioșii își aprind lumânările din lumânarea pascală, transmițând lumina celor din jurul lor până când întreaga biserică este inundată de noua Lu-

(continuare în p. 1)

† SOFRONIE,
Episcop al
Oradiei

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

Preacuvioși și Preacucernici
părinți, cuvioase maici și iubiți
credincioși și credincioase,

În lumina Învierii Mântuitorului suntem din nou împreună, în mare zi de Praznic, mărturisind înaintea întregii lumi credința noastră puternică în minunea învierii Domnului, început și cheazășie a propriei noastre învieri. Deși mulți ani au trecut, cu toate că vremurile nu sunt nici acum prielnice, în pofida valurilor de tăgăduire, de neîncredere sau chiar ostile, bucuria din sufletele noastre este mereu vie, înnoită, întărită cu negrăită putere de Sus, ba chiar contagioasă înspre cei ce se încumetă să se apropie de noi, creștinii, luând parte, fie și de departe, la Sărbătoarea biruinței vieții asupra morții, luminii asupra întunericului, prin Învierea din morți a Domnului nostru Iisus Hristos.

Profeții falși ai duhului antihristic, vestitorii încrâncenați ai așa-zisei morți a lui Dumnezeu, solii mincinoși ai structurilor oculte de tot felul s-au ostenit în zadar,

de prea multă vreme, încercând să convingă pe cât mai mulți că noi nu am avea dreptate. Le-au venit și le stau și acum în ajutor ideologii înșelătoare, mecanisme sofisticate și extrem de costisitoare și, vai, îndeosebi oștiri întunecate de mercenari și năimiți din toate neamurile și din toate păturile sociale, având un singur scop: sufocarea speranței din inimile oamenilor. Numai că armile triste ale deznădejzii nu au înțeles nimic din bunătatea lui Dumnezeu, Dumnezeu cel viu și Nemuritor, pentru că nu pot să se apropie de Mielul lui Dumnezeu, Care ridică asupra Sa păcatele lumii, și, astfel, rămân uimiți când văd că, după atâtea atacuri și asedii, atentate și prigoniri, calomnii și îndemnuri la ură, bucuria noastră, a creștinilor, rămâne neîntinată.

Atâta energie consumată în zadar pentru a distruge o putere ce nu poate fi distrusă, pentru a ucide o credință imposibil de ucis, pentru a nimici entuziasmul cu neputință de învins, ba chiar molipsitor, toate, puterea,

(continuare în p. 3)

«Hristos, Paștile noastre cele de taină: izvor de putere și de curăție»

(urmare din p. 1)

sensul în căutarea și dobândirea pentru totdeauna a acestei bucurii, pe care acum doar în parte o primim. Însetăm mereu după această bucurie și de aceea, acum, îndemnați de cântările Bisericii, venim cu făcliile sufletelor noastre aprinse, ca să primim în potirul inimilor noastre „băutura nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din izvorul nestricăciunii, cel izvorât din mormântul lui Hristos...” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a II-a), p. 16]. Venim, înnoți prin *Taina Spovedaniei*, înveșmâtați în haina de lumină a credinței și a smereniei, să ne adăpăm sufletele din tărnia și dulceața acestui „rod al viței celei noi a dumnezeieștii veselii” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a VIII-a), p. 21], și, în această tainică fericire, simțim că aparținem cu totul unei alte lumi, și anume Împărăției lui Hristos, spre care El ne-a trecut, prin Patimile și Învieria Sa.

Bucuria acestei *treceți*, a acestui *Paște* minunat este bucurie veșnică și dumnezeiască. De aceea, nimeni nu trebuie să fie trist în această noapte de mântuire. Mântuitorul Hristos ne-a trecut pe noi la un nou mod de viață, ne-a trecut într-o *împărăție a iubirii și a iertării*, într-o *împărăție* în care toți suntem chemați, ca frați împreună cu El, să stăm la masă, la Cina Împărăției, și să gustăm din Mielul cel veșnic jertfit. De aceea, ne îndeamnă **Sfântul Ioan Gură de Aur**: „Nimeni să nu se plângă de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiească pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului” [Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de învățătură*, „Penticostar”, p. 25].

lubiți credincioși,

Bucuria pe care o simțim în noaptea de Paști ne descoperă tainic, în adâncul inimii, că viața noastră deplină și adevărată nu este cea pe care o trăim în lumea aceasta, ci viața cea adevărată este în *Împărăția Preasfintei Treimi*, în plinătatea iubirii dumnezeiești. Trecerea spre această viață adevărată nu o putem face decât **în Hristos și prin Hristos cel Înviat**. Sinaxarul Utreniei Învierii vorbește despre aceste *treceți* minunate pe care Dumnezeu le-a făcut în decursul istoriei mântuirii: „Această zi o numim **Paști**, care înseamnă, în limba evreiască, **trece**. Pentru că aceasta este ziua în care a adus Dumnezeu la început lumea din neființă. Întru această zi, scoțând pe poporul lui Israel din mâinile lui Faraon, l-a trecut prin Marea Roșie. Tot în această zi s-a pogorât din cer și s-a sălășluit în pântecul Fecioarei. Și acum din pântec scoțând toată firea omenească a înălțat-o la ceruri și a adus-o la cinstea cea dintâi, a nestricăciunii” [„Penticostar”, p. 19].

Învieria este, astfel, ultima „**trecere**”, o trecere desăvârșită a creației de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune, adevărata noastră mutare de pe pământ la cer. De aceea, cu mare bucurie cântăm toți astăzi: „Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm! Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu **ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință**” [Ibidem (Canonul Învierii, Cântarea a I-a), p. 16].

Taina *treceții* noastre se împlinește, mai întâi, în Persoana Fiului Întrupat, Care Se face pe Sine Însuși „Paștele” nostru, în sensul că trecerea firii noastre de la robia păcatului, a diavolului și a morții la fericirea vieții veșnice, în Împărăția iubirii Sale, s-a petrecut mai întâi în Persoana Sa divino-umană, pentru ca, mai apoi, împărtășindu-ne și noi de Trupul Său îndumnezeit, să primim arvuna vieții celei veșnice.

Mântuitorul Hristos este „*Trecerea*” noastră desăvârșită, pentru că, în El, firea umană s-a predat, pentru prima dată,

în smerenie și ascultare desăvârșită Tatălui Ceresc, în Jertfa de pe Cruce. „Nu sângele în sine a putut spăla păcatele noastre, ci ceea ce a trăit Hristos vărsându-și sângele pentru noi – spune Sfântul Chiril al Alexandriei –, aceasta a pricinuit marea milă a Tatălui și revărsarea iubirii Lui peste noi” [Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr* („Părinți și scriitori bisericești”, 38), București, 1991, nota 338, p. 309].

Doar printr-o jertfă a deplinei ascultări am putut ajunge din nou în comuniunea de viață și iubire cu Dumnezeu. Doar așa am redobândit cunoașterea cea adevărată, sensibilitatea și delicatetea sufletească pentru a simți din nou dragostea Părintelui Ceresc. Păcatul născut din iubirea pătimasă de sine, din egoism și neascultare, a adus stricăciunea, înstrăinarea, întunecarea firii noastre, o îndepărtare de dragostea jertfelnică a lui Dumnezeu și înclinația noastră spre cele pământești. Dar, Mântuitorul a primit să moară pe Cruce pentru a arăta lumii întregi sinceritatea dăruirii Sale Tatălui, pentru păcatele omenirii: „Lui Hristos – spune Părintele Dumitru Stăniloae – *I se cuvenea să facă și această probă deplină a sincerității și să accepte forma*

desăvârșită a jertfei. Și împrejurările I-au impus să facă această probă” [Pr. Dumitru Stăniloae, *Legătura dintre Euharistie și iubirea creștină*, „Studii Teologice”, 1-2, 1965, p. 11].

lubiți fii sufletești,

Hristos cel Înviat este *Viața noastră!* În iubirea Sa jertfelnică pentru noi, oamenii, arătată în chip deplin pe Sfânta Cruce, stă puterea Învierii, puterea noii Sale vieți, pe care o revărsă asupra noastră, prin *Sfintele Taine ale Bisericii*. Prin rănile Lui, noi toți ne-am vindecat și am primit adevărata viață și ne-am strămutat în Împărăția iubirii Fiului lui Dumnezeu. Această *trecere* a noastră, pe care Biserica o numește **Paști**, suntem chemați să o trăim cu bucuria copiilor nevinovați, bucurie exprimată în cântarea pascală printr-o însușire de epitețe, care se dorește a fi parcă fără sfârșit, arătând astfel neputința de a cuprinde cu mintea, cu buzele și cu inima *taina cea mare* a *treceții* noastre spre lumea învierii și a vieții veșnice: „*Paștile cele sfînșite astăzi nouă s-au arătat. Paștile cele noi și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorului; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfînșesc pe toți credincioșii*” [Stihira I a Paștilor, „Penticostar”, p. 23].

Aceasta este *Bucuria Praznicului de acum!* Este Praznicul iubirii jertfelnice, al păcii sufletești, al comuniunii și al iertării. Iar ospățul minunat al acestei bucurii netrecătoare este *Sfânta Liturghie*, *Taina Împărăției* și a *părtașiei* noastre la Învieria lui Hristos. Acum și aici, împărtășindu-ne cu

Preacuratele Taine, Trupul Domnului Hristos pătrunde în ființa noastră, în viața noastră, și ne umple de puterea negrăită a dragostei Sale jertfelnice. Primind Sfânta Euharistie, ne împărtășim din dragostea Lui, ne eliberăm de egoismul nostru păcătos și ne deschidem inimile spre Dumnezeu și spre semenii noștri, pentru ca, prin noi, iubirea sfințitoare a lui Dumnezeu să se reverse peste lumea în care trăim.

lubiți credincioși,

În cuvinte nu vom putea niciodată exprima *mulțumirea* pe care suntem datori să o aducem lui Dumnezeu. Cu faptele vieții noastre însă vom putea să răspundem iubirii negrăite a Mântuitorului Hristos. Să credem cu adevărat că, oricât de greu ne este în lume, oricât de multe necazuri am avea, în noi *este vie și lucrează puterea vieții și a Învierii lui Hristos*.

Mântuitorul, Cel Care a primit de bunăvoie suferința pătimirilor Sale, astăzi învie și dă un sens mântuitor oricărei suferințe de pe fața pământului, aducând mângâiere și nădejde pentru tot omul cuprins de necazuri și încercări.

Hristos cel Înviat, Care a îndurat ostilitatea și răutatea conaționalilor Săi, povara unei condamnări nedrepte și rușinea unei morți umilitoare, Care S-a rugat pentru cei care-L răstigneau, ne dăruiește astăzi, prin Învieria Sa, harul și puterea de a ne *iubi semenii*, chiar și pe cei ce ne urăsc pe noi, de a răspunde cu *bunătate, blândețe și iertare* la răutățile de tot felul, pe care mulți le arată față de Biserica noastră cu atâta înverșunare.

Cu adevărat, Hristos a înviat pentru noi toți, și pentru cei ce ne fac bine, și pentru cei ce ne fac rău; și pentru cei ce ne iubesc, și pentru cei ce ne urăsc pe noi!

Astăzi, când suntem părtași la bucuria atâtor daruri dumnezeiești, să nu-i uităm pe cei suferinzi ai noștri, pe cei bolnavi din spitale sau de la

casele lor, pe cei singuri, pe copiii orfani sau părăsiți, pe cei aflați în lipsuri materiale sau în atâtea alte suferințe. Tuturor acestora, lumina Învierii să le fie sprijin și întărire, vindecare și mântuire.

Lumina lui Hristos, care luminează tuturor, să lumineze și să vindece inimile noastre împietrite de necredință, indiferență, de robia propriilor patimi trupești, de egoism, de mândrie, de vrajbă sau ambiții deșarte.

Astăzi, să punem un început nou vieții noastre vremelnice. Să redeschidem Domnului Înviat inimile și viața noastră, ca să primim în suflete lumina Învierii ca pe un *neprețuit dar ceresc*. Să-L slăvim pentru toate darurile pe care ni le aduce mereu și, astfel, să devenim *fii și mărturisitori ai Învierii Lui* în această lume, care, înstrăinată de Dumnezeu, s-a îmbolnăvit de deznădejde, de violență, de răutate și de ură.

lubiții mei fii sufletești,

Aceasta este noaptea și ziua Învierii Domnului – ziua veșnică pe care a făcut-o Domnul ca să ne bucurăm și să ne veselim în ea.

Hristos Cel Înviat este cu noi toți! Pentru aceasta, vă adresăm tuturor îndemnul *Sfântului Apostol Pavel*, care să ne însoțească mereu:

„**Privegheați! Stați tari în credință! Îmbărbătați-vă! Întăriți-vă!**

Toate ale noastre în dragoste să se facă!” (1 Co 16, 13)

Hristos a înviat!

Sărbători Fericite! Întru mulți și fericți ani!

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

(urmare din p. 1)

credița și entuziasmul, aparținând celor ce cred și Îl mărturisesc pe Cuvântul și Fiul lui Dumnezeu, pe Mielul și Păstorul Iisus Hristos, ca Domnul și Mântuitorul. De unde nepriceperea forțelor întunecate și risipa de mijloace și metode pentru defăimarea creștinismului și a civilizației Crucii și Învierii? Din incapacitatea de a înțelege că bucuria creștină nu este din lumea aceasta, nu vine de la noi, depășește limitele minții omenești și totuși se manifestă în lume, sălășluiește în noi și se exprimă prin felul nostru creștinesc de a fi.

Preaiubiții mei,

Încercările prin care trecem nu sunt o noutate în creștinism. Mântuitorul Însuși, vorbind despre prigonirile viitoare și despre ajutorul de Sus, prin Duhul Sfânt Mângâietorul, în cuvântarea de despărțire de ucenicii Săi, la Cina cea de Taină, a spus: „În lume neazuri veți avea; dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16, 33). Biruința Sa este învierea din morți, pe care o serbăm cu multă și mare bucurie, o bucurie care ne vine de Sus, de la Duhul Sfânt, Care ne întărește, ne exaltă, ne entuziasmează, ne transmite tainic certitudinea biruinței vieții asupra morții, prin Învierea din morți a Mielului înjunghiat pentru păcatele lumii, pentru transgresiunile umanității, pentru căderile oamenilor, Domnul nostru Iisus Hristos, Păstorul și Mielul de jertfă.

De altfel, El Însuși neînțeles, ofensat, batjocorit, umilit, urât, judecat și, în cele din urmă, condamnat la moarte, ca tristă răsplată pentru tot binele făcut orbilor, șchiopilor, leproșilor, păcătoșilor, bolnavilor incurabili, morților. În locul recunoștinței, ura, în locul binecuvântării, blestemul, în locul mulțumirii, umilința extremă, batjocura și moartea prin spânzurare pe lemn, într-un exercițiu al defăimării greu de înțeles, într-o pornire blasfemiatoare și infamă, amnezică și răutăcioasă, imposibil de urmărit prin logica simplă omenească. Și, totuși, El S-a dat pe Sine Însuși de bunăvoie, ca un miel nevinovat jertfit pentru păcatele noastre, El, Cel imaculat, Cel fără de păcat. Și dacă Domnul nostru, pentru toate greșelile și neputințele oamenilor, a fost dat morții, fără de păcat fiind, atunci noi, cei mulți și păcătoși pentru care a murit Hristos pe Cruce, și mai ales noi, cei numiți cu numele Său, oare nu înțelegem că și nouă, la fel ca și înaintașilor noștri în credință, ne sunt adresate cuvintele hristice: „Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât” (Ioan 15, 18)?

Dar toate suferințele și umilințele îndurate de sărmanii creștini în toate timpurile și în toate locurile, din partea tuturor potrivnicilor din lumea aceasta trecătoare, cu împărați și domni care azi strălucesc și mâine sunt cenușă, nu se compară cu făgăduința lui Dumnezeu făcută credincioșilor Săi care vor răbda până la sfârșit, rezistând eroic tuturor năpastelor și loviturilor dinspre cei ce încă nu s-au arătat, dar vor veni, cei „zece împărați care încă n-au luat împărăția, dar care vor lua stăpânire de împărați, un ceas, împreună cu fiara. Aceștia au un singur cuget, și puterea și stăpânirea lor o dau fiarei. Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor și Împăratul împăraților, și vor birui și cei împreună cu El – chemați și aleși credincioși” (Apocalipsa 17, 12-14). Cuvântul lui Dumnezeu întrupat, înomenit, Domnul nostru Iisus Hristos, ne învață ce să facem în împrejurările de orice fel care se abat asupra-ne, nu de puține ori întristându-ne, de aceea, la El, la „Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi-născut din morți și Domnul împăraților pământului”, „Care ne iubește și ne-a dezlegat pe noi din păcatele noastre prin sângele Său” (Apocalipsa 1, 5), să alergăm în căutarea răspunsului: „Fii credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții” (Apocalipsa 2, 10).

Frați creștini,

Chiar dacă nu sunt ușoare vremurile pe care le trăim, timpurile pe care le străbatem, Mireasa Mielului, Biserica cea Sfântă a lui Hristos Iisus, Domnul și Mântuitorul,

atât de împresurată acum, rămâne în lume ca făclia ce luminează pe vârful muntelui, ca farul călăuzitor al celor de pe mare, departe, ca steaua de dimineață a tuturor celor rătăciți. În Trupul tainic al Miresei Mielului suntem cuprinși și noi, cei botezați în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Suferințele fraților noștri din Orientul Apropiat și Mijlociu sunt și suferințele noastre; durerile fraților noștri marginalizați, umiliți, excluși, în societățile puternic secularizate și așa-zis umaniste, sunt și durerile noastre. Atunci când copiilor le este oprită predarea învățaturii de credință, suntem și noi răstigniți, când fraților și surorilor noastre le este interzis portul cruciuliței baptismale la gât sau angajarea pentru că aparțin credinței în Hristos, suntem și noi umiliți. Ori de câte ori moare un creștin cu moarte martirică, sub loviturile barbarilor călăi, suntem și noi martirizați. Pentru că suntem ai lui Hristos, și El suferă, rabdă și Se răstignește

apoi pe fața întregului pământ, lumina bucățelelor din ciele în care a fost pironit preacurat Trupul Domnului Hristos, toate luminile ce ne întăresc, lumina cea mare a Dătătorului de lumină, Care S-a arătat și lumea a luminat, o luminează și o va lumina în vecii vecilor, este lumina speranței noastre.

Și dacă avem nădejde, dacă ne putem bucura, dacă ne lăsăm luminați de Cel ce a biruit moartea, este pentru că, da, noi credem. Credem cu tărie și mărturisim, sfidând prigoanele și interdicțiile, gata să pierdem tot, dar nu și sufletul, credem și ne încapățânăm să rezistăm, la fel ca și cei dinaintea noastră, cu seninătate, cu demnitate, plini de speranță, luminați de credință, încălziți de dragostea Celui ce a murit pentru noi, El, Cel fără de păcat, ca să ne scoată pe noi, cei mulți și păcătoși, din păcatele noastre. Și, fără a judeca pe cineva, înțelegând totuși ce se întâmplă, cu bucurie mare,

în suferința, durerea, umilința și moartea oricărui discipol al Său. Dar, mai presus de toate, aduce cu Sine lumina Învierii, lumina speranței.

De aceea, dragii mei, orice înfrângere a noastră, prin puterea lui Hristos Invincibilul, se transformă în biruință. „Fericii cei ce plângeți acum, că veți râde” (Luca 6, 21). De unde ne vine încrederea aceasta, de unde puterea de a spera, când totul se năruie împrejur și spaimetele ne cuprind? Din lumina Celui ce a înviat din morți, din lumina Învierii lui Hristos Mântuitorul. Lumina cerească ce vine în fiecare an, la slujba Învierii în Biserica Sfântului Mormânt și a Sfintei Învieri din Cetatea Sfântă a Ierusalimului, la Paștile ortodox, lumina dumnezeiască și nematerială ce aprinde luminile pe mormântul gol al Mântuitorului și mulțimea fără număr a făcliilor purtate de pelerinii din toate neamurile drept-credincioase, lumina ce ne încredințează că Dumnezeu ne poartă de grijă, ne iubește, ne mângâie, ne iartă și umple de căldură, de mângâiere duhovnicească, de lumină lină, de balsam, inimile noastre credincioase. Lumina mormântului gol, martor al Morții și Învierii lui Hristos Iisus Domnul, lumina giulgiului de îngropare, martor al Morții și Învierii lui Hristos Mântuitorul, lumina cinstului lemn al Sfintei Crucii, împărțit de Sfânta Elena și împrăștiat

îi îmbrățișăm pe toți și pe toate, le zicem frați și celor ce ne urăsc, îi binecuvântăm și pe cei ce ne ocărăsc, le zămbim și celor ce ne fac să plângem, pentru că și pentru ei a murit Hristos Domnul, iar noi credem cu tărie, că și prin răbdarea și smerenia noastră, puterea lui Dumnezeu îi va întoarce la El și pe cei ce acum Îi întorc spatele, măcar pe unii, pe cei mai simțitori sufletește, care nu au renunțat cu totul la viața cea veșnică, o caută, se mai întrebă, mai speră. Pentru noi, însă, acestea sunt, oricât ar părea de bizar pentru cel ce nu poate să creadă, încă, certitudini. Certitudinea învierii lui Hristos, Întâi-născutul din morți, Înaintemergătorul nostru în toate. Speranța ce se naște din certitudinea învierii Domnului nu poate fi ucisă. Ea este un rod binecuvântat al Învierii. Restul se înțelege de la sine, iar alte cuvinte sunt de prisos.

Pentru aceasta, scumpi inimii mele părinți și mame, frați și surori, fii și fiice, să ne bucurăm, împreună să prăznuim și duhovnicește să ne veselim că lumină mare a răsărit lumii prin învierea Mântuitorului. Să transmitem cu scumpătate tezaurul acesta copiilor noștri, tuturor celor ce vin după noi și să nu lăsăm nimic sub soare să ne strice sărbătoarea, lumina, bucuria curată și sfântă și să vestim, cu toții laolaltă, lumii întregi, și celor ce cred și celor ce (încă) nu vor să creadă că: **Hristos a înviat!**

† **ANDREI,**
Episcop al
Episcopiei
Covasnei și
Harghitei

Hristos a Înviat!

Cu multă bucurie în suflet, Vă trimit acum, la împlinirea unui an de la instalarea ca părinte duhovnicesc al Covasnei și Harghitei, cuvântul pastoral prilejuit de Sărbătoarea Învierii Mântuitorului Iisus Hristos.

Prăznuim sărbătoarea luminii și a bucuriei. La miezul nopții în Sfânta noapte a Învierii, ne bucurăm la chemarea preotului: „Veniți de luați lumină!”, și cu lumânarea aprinsă în mâini, ieșim afară din Sfântul locaș și săltăm împreună cu natura înconjurătoare pentru Învierea Domnului din morți.

Este noapte, însă noi, prin rugăciune și cântare vestim ziua Luminii lui Hristos. Dumnezeu Preasfântul a dat posibilitatea omeniilor care era în întunericul păcatelor prin iubirea Sa de oameni.

Sfântul Ioan Evanghelistul ne spune așa în pericopa evanghelică citită la Slujba Învierii puțin mai devreme: „Și lumina luminează în întuneric, și întunericul nu a cuprins-o” (Ioan 1, 5) [Biblia sau Sfânta Scriptură, EIBMBOR, 2008]. Mântuitorul Iisus Hristos ne spune tuturor: „Eu Lumină am venit în lume, ca tot omul ce crede în mine să nu rămână în întuneric” (Ioan 12, 46).

Scoaterea noastră din întuneric la lumină este un prilej de bucurie duhovnicească, bucurie pe care Sfinții Apostoli n-au înțeles-o atunci când au aflat că vor rămâne fără Învățătorul lor. Înainte de a merge către patima Sa cea mântuitoare, Domnul nostru Iisus Hristos le-a zis: „Așadar, voi sunteți triști acum, dar Eu iarăși vă voi vedea și inima voastră se va bucura și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi” (Ioan 16, 22).

Proorocii Vechiului Testament au prevestit această zi aducătoare de bucurie duhovnicească: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa” (Psalmul 117, 24).

Mântuitorul înviat din morți, arătându-Se mironosiștelor la mormânt, le-a spus: „Bucurați-vă!” (Matei 28, 8)

Iubiții mei fi duhovnicești,

Suntem aici în Casa Tatălui să prăznuim cu bucurie sfântă acest praznic al luminii și al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, dar și lumina noastră.

Sfântul Apostol Pavel spune: „Dacă Hristos n-a înviat, atunci zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră” (I Corinteni 15, 14). Meditând la aceste cuvinte scrise de Sfântul Apostol Pavel Corintenilor, Sfântul Ioan Gură de Aur ne arată că „Dacă Hristos nu s-a sculat, atunci nici nu a murit; iar dacă nu a murit, nici păcatul nu l-a dezlegat – căci moartea Lui a fost dezlegarea de păcate. Iată mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29). Dar cum îl ridică? Prin moarte. Pentru aceea l-a și numit miel, ca cel ce urma să fie omorât. Dar dacă nu a înviat, apoi nu a fost omorât și nici păcatul nu s-a dezlegat, iar dacă nu s-a dezlegat, atunci este în ființă încă, și dacă ființează, apoi atunci în zadar am propovăduit, dar dacă în zadar am propovăduit, atunci și în zadar ați crezut că v-ați izbăvit de păcat” [Sfântul Ioan Gură de

ÎNVIEREA DOMNULUI – ÎNVIEREA NOASTRĂ

Aur, *Comentariile sau Tâlcuirea Epistolei întâi către Corinteni, Omilia XXXIX*, traducere de Arhim. Teodosie Atanasie, Ediție revizuită de Constantin Făgețeanu, Ed. Sophia, Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2005, p. 420].

Învierea Mântuitorului este bucurie pentru noi toți, credincioși și mai puțin credincioși, fiindcă la sfârșitul veacurilor va avea loc cu certitudine învierea noastră a tuturor. În Simbolul Credinței, mărturisim: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie!”

Sfântul Isaac Sirul ne spune că singurul mare păcat nu este altul decât acela de a fi insensibili și nepăsători față de Hristos cel Înviat din morți.

Pentru folosul nostru duhovnicesc, se cuvine să meditam mai mult la învierea morților, eveniment ce va avea loc la a doua venire a Domnului și la Sfârșitul lumii.

Prin înviere se înțelege revenirea la viață a unei ființe care a mai existat odată. Prin urmare: Învierea morților înseamnă revenirea la viață a tuturor oamenilor care au trăit pe pământ și au decedat înainte de venirea Domnului.

Această a doua venire a Domnului va avea loc la sfârșitul lumii, când prin Atotputernicia lui Dumnezeu, sufletele omenești din lumea de Dincolo se vor uni din

Iubiți frați și surori întru Hristos Domnul,

Sărbătoarea Învierii Domnului, ca praznic al luminii și Învierii, ne aduce înaintea ochilor minții noastre atât evenimentul istoric petrecut acum două mii de ani, precum și certitudinea învierii morților, adică învierea noastră a tuturor.

Se cuvine să ne facem părtași în fiecare clipă a vieții noastre la lumina și bucuria Învierii pe care am dobândit-o atunci.

Fiecare zi de duminică este o zi a învierii, o zi a certitudinii învierii noastre. Când auzim clopotul Bisericii în duminici și sărbători, să urmărim pe Sfântul Apostol Petru care alergând mai degrabă a aflat mormântul gol, *izvorul învierii noastre*.

Să nu fim oameni ai îndoielii, ai nesiguranței vieții, ai neliniștii pântecelui, ci să fim liberi și neînfricați de moartea trupezască.

Domnul Iisus Hristos i-a spus femeii samaritence că apa pe care i-o va da El celui care va bea se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.

Această apă este Sfânta Liturghie și cuvântul Său în duminici și sărbători. Să nu fim însetați de răul pe care îl vedem în lumea învrăjbită, ci iubitori de pacea pe care o găsim în Biserică în comunitatea Sfinților.

Aș îndrăzni să vă spun că această noapte de Înviere se regăsește în fiecare duminică de peste an. Bucuria este aceeași, rodul jertfei la fel. Podoabă aleasă este mulțimea credincioșilor în această noapte sfântă a Învierii lui Hristos. Biserica este împodobită ca un veșmânt strălucitor de lumina nemuririi.

Ea este mireasa lui Hristos, ce se dorește a fi pururi înveșmântată în acest chip.

Noaptea aceasta este tuturor izvor de nestrăcaciune, prilej de bucurie și pace, însă trebuie să privim viața noastră întotdeauna în lumina celor întâmplate cu noi acum.

Deși este noapte, noi cântăm:

„Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul și să ne veselim întru ea” (Psalmul 117, 24). Pentru noi a făcut Dumnezeu această zi; este ziua care încetățenește veșnicia, pentru că a făcut Dumnezeu sufletele noastre pentru Cer. Iar noi, trăitori în această lume secularizată, avem menirea să statornicim prin viața noastră acest adevăr.

Cel ce face dreptate să slujească adevărului cu firească nevinovăție, tinerii să deprindă folosul cunoașterii lui Dumnezeu prin citirea Sfintei Scripturi, iar cei în vârstă să se facă folositori pe măsura înțelepciunii date lor de Dumnezeu. Este necesar ca fiecare dintre noi, tânăr sau vârstnic, să fugim de răutate și de viclenie, să căutăm să facem fapte bune, fiindcă altfel nu e cu putință a ne împărtași de aceasta, chiar dacă am urca până la Tronul Împărătesc. De aceea Sfântul Apostol Pavel zicea: „Iar roada duhului este dragostea, bucuria, pacea” (Galateni 5, 22).

Aducând înaintea inimii fiecăruia aceste gânduri și îndemnuri părintești, rog pe „Dumnezeul păcii, Cel ce L-a sculat din morți pe Domnul nostru Iisus Hristos, Marele Păstor al oilor, prin sângele unui testament veșnic să vă înzestreze cu tot ceea ce este bun spre a-I face voia lucrând întru noi ceea ce e bineplăcut înaintea Lui, prin Iisus Hristos, Căruia i se cuvine slava în vecii vecilor!” (Evrei 13, 20-21).

De aici, din Reședința Episcopală, luând lumină din lumina ce strălucește în candela Catedralei Episcopale din Municipiul Miercurea Ciuc, vă doresc tuturor sănătate, har și pace, vestindu-vă:

HRISTOS A ÎNVIAT!

nou cu trupurile cu care au trăit și în această unire vor trăi apoi în veșnicie. [Chițescu N., Todoran I., Petruț I., *Teologie Dogmatică și Simbolică*, vol. II, EIBMBOR, 1958, p. 978]

Prin Înviere se înțelege refacerea trupurilor din elementele din care au fost compuse și unirea cu sufletele proprii. Trupurile înviate vor fi asemănată cu cele dinainte de moarte, însă nu vor avea defecte corporale.

Proorocii Vechiului Testament aduc lămuriri referitoare la învierea generală. Acest lucru reiese din convorbirea dintre Marta, sora lui Lazăr cel mort de patru zile, și Mântuitorul Iisus Hristos. Când Iisus îi face promisiunea că Lazăr va învia, Marta îi răspunde: „Știu că va învia, la Înviere, în ziua cea de apoi” (Ioan 11, 24). Prin urmare, este bine să reținem că „a înviat Hristos și cu El a înviat întreaga lume. El a înviat sfărâmând legăturile morții” [Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Înviere III, în volumul Predici la sărbători împărătești și cuvântări de laudă la Sfinți*, trad. și note de Pr. Prof. D. Fecioru, EIBMBOR, București, 2006, p. 143].

Învierea din morți va avea loc la glasul Arhanghelului va fi posibilă, așa cum la învierea din morți a Mântuitorului Iisus Hristos a avut loc un alt eveniment neașteptat, și anume învierea unui număr destul de mare dintre cei adormiți. Evenimentul a fost descris de Sfântul Evanghelist Marcu astfel: „Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți au înviat, și ieșind din morminte după învierea Lui, au intrat în Sfânta Cetate și s-au arătat multora” (Matei 27, 52-53).

După învierea din morți, trupurile noastre vor fi asemenea cu trupul lui Hristos cel Înviat, vor fi nestrăcaciune, preamărite, puternice, spirituale și nemuritoare.

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2016

„Precum Egiptul este un dar al Nilului – după spusele lui Herodot –, la fel putem afirma, fără să greșim: Europa este un dar făcut lumii de creștinism.” (Horia Roman-Patapievici)

lubiți credincioși,

Mare bucurie revarsă în sufletele noastre Praznicul Învierii Domnului. Ridicarea din morți a Mântuitorului a avut repercusiuni mondiale, schimbând fața pământului și orientând în altă direcție întreaga istorie a omenirii. Dar în ce direcție, oare? În direcția vieții de dincolo, a lumii eterne, a existenței fericite în Împărăția lui Dumnezeu. Cu toții mărturisim în Crez: „...aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin”. **Învierea Mântuitorului ne invită să trăim viața de aici pătrunsă de harurile Învierii, de realitatea vieții de dincolo, să valorizăm existența pământească pe coordonatele vieții cerești și veșnice; Învierea Domnului transformă viața pământească într-o posibilitate de pregustare a vieții veșnice, într-o deprindere cu veșnicia!** Prin Învierea Sa, Mântuitorul ne-a arătat că **viața noastră continuă după moarte, într-o formă superioară, la un alt nivel al realității**, iar pentru a fi acolo fericiți, trebuie, de pe acum, să ne șlefuiim ființa interioară, să ne disciplinăm sufletul, să eliminăm răul din viața noastră, să ne înnoim lăuntric: în limbaj creștin, să fim buni, să iubim, să iertăm. „Să zicem «fraților» și celor ce ne urăsc pe noi” – precum ne îndeamnă cântarea pascală.

Dar oare, referitor la semenii noștri, Învierea Mântuitorului nu activează în noi niște responsabilități? Ba da! În măsura în care ne înduhovnicim, ne sfințim viața, ajungem la o întâlnire reală cu Dumnezeu, Îi simțim prezența în fiecare clipă în viața noastră, Îl simțim viu cu întreaga noastră ființă și, în aceeași măsură, simțim puternic datoria de a le vesti și semenilor noștri adevărul suprem că viața continuă și după moarte, că **întoarcerea la Dumnezeu este cea mai inteligentă decizie a unei vieți de om**, că energia lui Dumnezeu este iubirea și că doar această energie ne poate face fericiți! Creștinul cu adevărat convertit revarsă permanent în jurul lui iubire și pace. „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea v-o dau Eu...” (Ioan 14, 27) – spunea Mântuitorul.

lubiți frați și surori,

Aceste adevăruri profunde, pe care le proclamă Învierea Mântuitorului și care au jalonat istoria Bisericii și a lumii în ultimii 2000 de ani, au devenit, din păcate, necunoscute pentru societatea europeană postmodernă sau ignorate. În Europa de astăzi se trăiește ca și când Dumnezeu nici nu există și **marea masă a elitelor politice și academice din Europa se rușinează să mai afirme convingeri creștine**. Mai grav, există chiar o formă de prigonire subtilă a cetățenilor europeni care sunt credincioși practicanți, întrucât acestora le este refuzat accesul la funcțiile publice de conducere.

Când spunem aceasta, facem trimitere la un caz macroscopic din trecutul relativ recent: candidatura unui creștin practicant, Rocco Buttiglione, la funcția de comisar european, a fost refuzată, negându-i-se acestuia dreptul de a face distincție între spațiul privat și spațiul public. Tuturor cetățenilor li se acceptă această distincție, respectiv, dacă ei respectă legislația în vigoare, **au dreptul să gândească diferit față de prevederile legii, dar au datoria să respecte legea**. Pentru că la insistențele obositoare ale comisiei el a fost sincer și a spus că, deși crede că nu trebuie să existe nicio discriminare a persoanelor homosexuale, totuși simte, în inima lui, că acest comportament nu este bun, pentru aceasta candidatura lui a fost respinsă. „Și veți fi prigoniți!” (Matei 5, 10) – a fost profeția Mântuitorului.

Deci, Europa, deși creștină în origini, a ajuns anti-creștină în rezultat! – constatăm și noi, parafrazându-l pe Konrad Reiser. De ce s-a ajuns la această situație? Pentru că **nu am trăit suficient de adânc și de convingător credința**, pentru că nu am respectat cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Prisosința voastră să împlinescă lipsa

acelora, pentru ca și prisosința lor să împlinescă lipsa voastră, spre a fi potrivire” (II Corinteni 8, 14).

Dreptmăritori creștini,

Care ar trebui să fie atitudinea noastră în fața unei astfel de situații? Ce ar trebui să facem? Înainte de toate să ne rugăm! Să ne rugăm Bunului Dumnezeu ca lumea în care trăim să nu mai fie sesizată de elitele europene drept o lume fără Creator, drept o lume fără prezența tainică a lui Dumnezeu și a Proniei Sale! Trebuie să ne rugăm ca **liderii politici europeni să înceteze să mai refuze lumii noastre transcendența dumnezeiască!** Să înceapă să accepte drept plauzibilă posibilitatea existenței unei alte lumi, aflate în prelungirea acesteia. Iar aceasta, pentru că, dacă privim lucrurile cu maximă rigoare, **lumea nu își are scopul în ea însăși**: ne naștem, creștem, ne înmulțim, îmbătrânim și murim. Și tot așa, de mii de ani. Dacă nu urmează nimic dincolo de moarte, care este sensul? Răspunsul corect este cel dat de creștinism: **sensul lumii acesteia nu este în ea, ci dincolo de ea!** De aceea, Mântuitorul i-a spus atât de tranșant lui Pilat: „Împărăția mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 33).

lubiți fii întru Hristos,

Climatul de secularism dominant în Europa îi irită foarte mult pe exponenții altor religii care trăiesc printre noi. Să ne amintim că, recent, un astfel de climat de secularism radical a dat naștere unor manifestări explicit profanatoare. La o renumită revistă de satiră din Paris au fost publicate imagini blasfemiatoare avându-l drept subiect pe Mahomed, întemeietorul islamului. Secularismul radical din Europa a făcut să nu mai existe nimic sacru în spațiul nostru, nimic care să nu poată fi atins de ironie sau chiar de batjocură, totul făcându-se în numele „libertății de exprimare”. Dar lucrul acesta a declanșat un val de atentate sinucigașe, orchestrate de exponenții religiei islamice, care consideră că, pentru parodiarea sacralului, pedeapsa este moartea.

S-a inaugurat astfel o nouă epocă în Europa, aceea a unei angoase generalizate, cauzate de perspectiva unor alte atacuri teroriste islamice. Ce este de făcut? Trebuie să redescoperim decența, să reactivăm, în ființa noastră, evlavvia. Să fim respectuoși la adresa personalităților sfinte din alte religii, pentru a respecta sensibilitățile altora și pentru a putea pretinde o atitudine reciprocă. Atunci nu îi vom mai irita gratuit, iar civilizația noastră nu va mai apărea în ochii lor drept una „fără Dumnezeu”, păgână, coruptă, degradată, blasfemiatoare. Spune Sfântul Apostol Pavel că „Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în lume, ca să dobândim înfierea” (Galateni 4, 5), nu rătăcirea, ca să dobândim fiorul sacralului, nu duhul batjocoririi și al ironizării.

lubiți fii sufletești,

Dar de ce oare vin musulmanii în Europa? Ce îi atrage la noi? Ei, bine, aceștia sunt fascinați de performanțele tehnologice ale lumii noastre, dar detestă cultura (și religia) care a generat aceste performanțe. Un mare adevăr se cuvine acum să-l proclamăm, pentru că elitele europene l-au uitat: **dezvoltarea economică (aflată azi în expansiune mondială) a apărut, în Occident, „prin înrăurirea creștinismului”**.

Cum adică? Oamenii de știință nu au făcut altceva decât să transfere în plan laic o învățătură coagulată la o mare adunare bisericească, cunoscută drept Sinodul I Ecumenic. Ce adevăr au proclamat atunci, în anul 325, oamenii Bisericii? Grație Revelației, ei au ajuns la concluzia că **ceea ce este contradictoriu și pare imposibil la un anumit etaj existențial este perfect posibil și deloc contradictoriu la un etaj existențial superior**, adică la un alt nivel al realității.

La un prim nivel de gândire, pare imposibil ca Iisus Hristos să fie și om și Dumnezeu, în același timp; la un etaj

† GURIE,
Episcop al
Devei și
Hunedoarei

superior de gândire, acceptând Revelația, descoperi că nu este doar posibil, ci și plin de consecințe acest fapt. În planul fizicii mecanice, materia este materie, energia este energie, iar una nu poate fi alta simultan! Dar, dacă urcăm totul la un alt nivel al realității, la cel al fizicii cuantice, descoperim că, de fapt, se poate: lumina este, simultan, și undă și corpuscul, și materie și energie! Iată, deci, că adevărul teologic, transferat în lumea științelor, s-a revelat a fi o sursă uluitoare de posibilități concrete, care a dus la dezvoltarea tehnologică de astăzi, dezvoltare care a schimbat fața pământului. Așa că noi, oamenii, am ajuns și pe Lună, am ajuns să folosim ceea ce nu vedem, respectiv undele electromagnetice și sistemele de comunicare wireless (fără fir), prin care dirijăm de la distanță realitatea. Am descoperit și am folosit energia atomică. Iată că, grație științei, am ajuns să fim „dumnezei” mai înainte de a merita să fim oameni. Totul este ca, acum, să nu folosim contra noastră ceea ce am descoperit. „Că Fiul Omului nu a venit să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască” (Luca 9, 51). El vrea ca oamenii „viață să aibă, și să o aibă din belșug” (Ioan 10, 10).

lubiții mei,

Am urmat acest periplu împreună pentru a ne convinge de **valoarea colosală a creștinismului în construcția Europei și a întregii civilizații euro-atlantice**. E anormal ca astăzi să ne rușinăm de creștinismul care a născut civilizația materială uluitoare în care trăim. Și, dacă vom continua să o facem, vom fi extrem de vulnerabili în fața celor care nu se rușinează cu religia lor, ci, dimpotrivă, o supra-evaluează, deși aceasta nu a fost – de-a lungul istoriei – un generator de dragoste între oameni, precum a fost creștinismul. Spunea Sfântul Vasile cel Mare atât de frumos că Ortodoxia „liniștește sufletul, potolește tulburarea gândurilor, înmoaie mânia, înfrânează poftele păcătoase, leagă prietenii, unește pe cei de departe, împacă pe cei învrăjbiți, aduce cel mai mare bun: dragostea” (Omilia la Psalmi, PSB – vol. XVII, București, 1986, p. 184).

Rostul oricărei religii este să reverse dragoste între oameni, iar dacă nu o face, se demostrează a fi o religie falsă, distrugătoare și asasină, iar nu una coborâtă din cer, de la Dumnezeu iubirii. Rostul nostru, al Ortodoxiei răsăritene, este să confirmăm, grație experienței noastre mistice, adevărata și cea mai adâncă identitate a lui Dumnezeu: aceea de iubire fără de sfârșit, care vrea pe pământ o civilizație a dragostei, iar din fiecare țară vrea o patrie de frați. Acest mare adevăr, „ieri și azi și în veac, este același!” (Evrei 13, 8).

lubiții mei fii sufletești,

Acum, când „prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începutul altei vieți, veșnice, să săltăm, lăudând pe Pricinuitoarul, Cel Unul binecuvântat, Dumnezeu părinților noștri și preaslăvit” (Slujba Învierii), să ne consolidăm convingerea că **avem ceva extrem de valoros de oferit lumii noastre și Europei întregi**: certitudinea că Dumnezeu este iubire, adevărul că religia creștină este descoperită din Cer, de Sus, și este o invitație spre a privi la lumea viitoare. Astfel, nu vom nesocoti constatarea prorocului David: „De n-ar fi fost Legea Ta gândirea mea, atunci aș fi pierit întru necazul meu” (Psalmul 118, 92).

Doar astfel vom reuși să îi fascinem și pe exponenții celorlalte religii și doar atunci nu ne vom mai teme de ele, ci vom ști să le domolim, să le exorcizăm de agresivitate și ne vom garanta un trai pașnic și prosper pe acest pământ, iar în lumea de dincolo, fericirea fără de hotar!

„Hristos a înviat!”

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2016

(urmare din p. 1)

mină a Învierii. Ieșind din biserică și așezându-ne afară, proclamăm înfrângerea întunericului din miez de noapte și venirea împărăției luminii lui Hristos, care „luminează lumea”.

Învăluțiți în lumină, noi toți primim, astfel, în Ziua Învierii, darul vieții de la Hristos, precum arată Sfântul Simeon Noul Teolog care zice: „Învăluindu-mă în lumina Ta, dă-mi viață, Hristoase al meu! Căci vederea Ta e viață și înviere. Chiar de mă aflu în boală, în necazuri, întristări, chiar de sunt ținut în lanțuri, în foame și închisoare sau în suferințe cumplite, Hristoase al meu, de-mi strălucește lumina Ta, ea le alungă pe toate, ca pe un întuneric”. Acest lucru este posibil, fiindcă, prin Învierea Domnului, întunericul nostru a fost schimbat în lumină, moartea noastră a devenit viață, iar al nostru miez de noapte a devenit zori ai biruinței.

Sărbătoarea Sfințelor Paști este o sărbătoare a luminii și a luminării. De aceea, cântăm cu entuziasm: „Ziua Învierii! Să ne luminăm popoare! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi”. Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om ca să fie „Lumina cea adevărată Care, venind în lume, luminează pe tot omul” (In. 1, 9). Mântuitorul nostru ne-a oferit lumina cunoașterii lui Dumnezeu, care a risipit întunericul închinării la tot felul de idoli, de zeități moderne care aduc confuzie, idealuri greșite sau himere goale de conținut și de sens. Trăind conform

voinței Sale, „nu vom umbla în întuneric, ci vom avea lumina Vieții” (cf. In. 8, 12).

La această sărbătoare a luminii, noi, creștinii, suntem chemați să primim lumină și să fim purtători de lumină. Sfântul Grigorie de Nyssa ne asigură că „apropiindu-ne de lumină, sufletul nostru devine el însuși lumină”. Tocmai de aceea, Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă

lubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2016 *Anul omagial al educației religioase a tineretului ortodox*. „Lumina Evangheliei slavei lui Hristos” (II Cor. 4, 4) este necesară astăzi când, sub influența unor tendințe seculariste agresive, se promovează contestarea

educației religioase din școală. În acest sens, este importantă valorificarea perspectivei cuprinzătoare a legăturii dintre Biserică, Familie și Școală în demersul de formare a copiilor și tinerilor noștri. Educația fără religie înseamnă școală fără suflet și neam fără Dumnezeu, fără identitate. Numai păstrând cu credincioșie moștenirea noastră spirituală, noi devenim apti pentru a primi „bunătățile Celui Ce ne-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată” (I Pt. 2, 9).

În societatea actuală impregnată de imoralitate, păcatul este comis și justificat, neascultarea de Legea lui Dumnezeu este încurajată și propagată, iar puterea diabolică a satanei se întinde din ce în ce mai mult asupra oamenilor și asupra națiunilor. Contra acestui potop de mizerie, corupție și impietate, ne putem proteja urmându-L pe Hristos, „Lumina lumii” (In. 8, 12), Care, prin cuvântul și harul

Său, ne ajută să biruim întunericul păcatului, al erorii și al răului. Trăind conform învățurii evanghelice, se vor coborî asupra noastră raze luminoase de bucurie, de iubire, de pace, de frumusețe și de sfințenie. Fie ca toate acestea să ne învăluie ca un nor luminos, așa încât, oglindindu-L pe Domnul Înviat, „să strălucim ca niște luminători în lume” (cf. Filip. 2, 16).

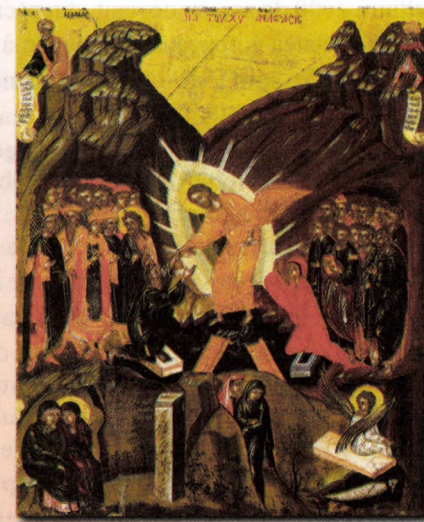

„să lepădăm lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm în armura luminii” (Rom. 13, 12). Creștinii sunt datori să devină lumină a lumii, să aprindă lumina lor înaintea oamenilor (cf. Mt. 5, 14 și 16). În felul acesta, ei pot lumina acest veac atât de flagelat de tenebrele intoleranței, indiferențului și ignoranței, dovedindu-se martori adevărați ai Învierii.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Astăzi, când „toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele de dedesubt”, devenim și noi purtători ai bucuriei Sfintei Învieri celei dăritoare de viață.

Această bucurie pascală să Vă aducă prinos de mulțumire sufletească și alese împliniri duhovnicești.

REDACTOR-ŞEF:

Î.P.S. Dr. LAURENȚIU STREZA

COLEGIUL DE REDACȚIE

Senior-editori: Pr. Academician Mircea Păcurariu; Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan. **Secretar de redacție:** Dr. Emanuel Tăvală. **Membri:** Pr. Conf. Dr. Constantin Necula, Conf. Dr. Lucian Grozea, Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Pr. Dr. Cristian Muntean, Pr. Dr. Vasile Gafton. **Responsabil ediție on-line:** Dr. Dragoș Boicu.

ISSN 1223-8392

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se primesc pe adresa: Redacția „Telegraful Român”, 550179 – Sibiu, str. Mitropoliei, nr. 35; e-mail: telegrafulroman@yahoo.com. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL pentru anul 2016 este de 48 lei; cod IBAN RO34 RNCB 0227 0360 5879 0001. BCR Sibiu, str. Emil Cioran, nr. 1. Cod fiscal 44 79 403.

Tiparul executat la *Tipografia Șaguniana* – Sibiu